

FİKİR VE SANAT ESERLERİNİN İŞARETLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ, KAPSAM VE HUKUKİ DAYANAK

AMAÇ

MADDE 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, fikir ve sanat eserleri nüshalarının üzerlerine konacak özel işaret, rumuz, bandrol, kod, seri ve sıra numaralarına, bunların hangi eserler için nasıl kullanılacağına, eser nüshalarının neresine konulacağına, nereden alınacağına, bunu taşımayan eser nüshaları hakkında ne işlem yapılacağına ait usul ve esasları belirlemektir.

KAPSAM

MADDE 2 - Bu Yönetmelik fikir ve sanat eserlerinin işaretlenmesine ve süreli olmayan yayınlarda bandrol kullanımına ilişkin ilke ve yöntemleri kapsar.

HUKUKİ DAYANAK

MADDE 3 - Bu Yönetmelik, 3257 sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanunu ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 4110 sayılı Kanun'la değişik 44 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ve 81 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

İŞARETLENECEK ESERLER

MADDE 4 - İşaret, bandrol, rumuz, kod, sıra ve seri numarası verilecek eserler şunlardır:

- Süreli olmayan yayınlar,
- Her çeşit ses ve/veya görüntü taşıyıcıları ve teknolojinin geliştireceği her tür disk ve disketler, taşıyıcı ortamlar-medya,
- Bilgisayar programları,
- Her çeşit malzeme veya teknikle yapılan güzel sanat eserlerinin röprodüksiyonları, yağlı boya ve sulu boya tablolar, her türlü resimler, desenler, pasteller, gravürler, güzel yazılar ve tezhipler, kazıma, oyma, kakma ya da benzeri usullerle maden, taş, ağaç ya da diğer maddelerle çizilen ya da tespit edilen eserler, kaligrafi, serigrafî, heykeller, kabartmalar, oymalar, el işleri ve küçük sanat eserleri, minyatürler ve süsleme sanatı ürünleri ile tekstil, moda tasarımları, fotografik eserler ve slaytlar, grafik eserler, karikatür eserleri her tür tiplmelerin röprodüksiyonları.

İŞARET, RUMUZ, BANDROL, KOD, SIRA VE SERİ NUMARALARI

MADDE 5 - Fikir ve sanat eserleri nüshalarında kullanılacak işaret, rumuz, bandrol, kod ve diğer numaralar şunlardır:

- Ad, unvan, amblem.
Fikir ve sanat eserlerini çoğaltarak, satışa sunacak veya başka türlü ticaret mevkiine koymak suretiyle umuma arz edecek olan gerçek ve tüzel kişilerin adı, unvanı ve varsa amblemi,
- Bakanlık rumuzu.
Kültür Bakanlığının 8 puntodan küçük olmamak üzere basılacak KB rumuzu.
- Yıl kodu.
Eserin yayımlanacağı yılın son iki rakamı.
(Ek 1: Örnek A)
- İl kodu.
Eseri çoğaltan ve yayımlayan gerçek ve tüzel kişinin bu faaliyetini gösterdiği veya yönettiği ilin kodu.
(Ek 1: Örnek B)
- Yayımcı ve yapımçı kodu.
Yayımcı, ilim, edebiyat eserleri ile güzel sanat eserlerinin röprodüksiyonlarını yayımlayan, yapımçı ise ses ve/veya görüntü taşıyıcıları ile disk ve disketleri ve benzerlerini üreten, ithal eden gerçek ve tüzel kişilerdir. Yayımcı ve yapımçı kodu ise bu sıfatla Kültür Bakanlığı'na başvurarak bir defaya mahsus alınan numaradır.
Yayımcı ile disk ve disketleri ve benzerlerini üreten ve ithal eden yapımçılar başvurularında adını, unvanını, ikametgah ve iş adresini, faaliyetini bir işyerinden yönetiyorsa ticaret sicil kaydını; ses ve/veya görüntü taşıyıcılarını üreten ve ithal eden yapımçılar, yapımçılık niteliklerini taşıdığını gösterir Kültür Bakanlığı'ndan aldıkları belgenin bir örneğini başvurularına eklemek zorundadırlar.
- Yayımcı ve yapımçı rumuzu.

İlim ve edebiyat eserleri ile güzel sanat eserlerinin röprodüksiyonlarını yayımlayanlar, "YAYIMCI" kelimesinin baş harfi "Y" rumuzunu kullanırlar. Ses ve/veya görüntü taşıyıcıları ile disk ve disketleri üretenler "ÜRETEN" kelimesinin baş harfi "Ü" rumuzunu, bu eserleri ithal edenler "İTHAL" kelimesinin baş harfi "İ" rumuzunu kullanırlar.

Bu rumuzlar yayımcı ve yapımcı kodu ile birlikte, rumuzu önde olmak üzere kullanılır.

g) Yayım ve yapım numarası.

Yayımcının veya eser sahibinin yayımlayacağı her eser için, yapımcının ürettiği ve ithal ettiği ses ve/veya görüntü taşıyıcıları ile disk ve disketlere, birden başlamak üzere sıra takip ederek verdiği numaralardır.

Yayımcı ve yapımcı daha önceki yayınlarını numaralamış ise, son yayım numarasının üzerine devam edecektir. Yayım ve yapım numarası vermemiş olanlar birden başlayarak numara vereceklerdir.

h) Seri numarası

Yayımlanacak nüshalara çoğaltma sayısı kadar ve birden başlayıp, sıra takip ederek numaratorle verilen numaradır. Bu numaralamada her nüsha ayrı bir numara alır. İkinci ve daha sonraki baskılarda, çoğaltmalarda seri numarası, son verilen rakamın üzerine sayılarak verilir. Bir eserde seri numarası birden fazla kullanılamaz. Seri numarası güzel sanat eserlerinde kullanılacaktır. Bu eserlerin baskı sayısı her esere ayrıca yazılacaktır.

1) (Mülga: R.G.: 08.11.2001-/24577)

SÜRELİ OLMAYAN YAYINLARDA İŞARETLEME

MADDE 6 - Yayımcı ve eser sahibi yayımladığı her kitabın her nüshasının, birden fazla cilt oluşturan ansiklopedilerde her cildin, fasikül halinde yayımlanan ansiklopedilerde her fasikülün dört sayfalık kapağının uygun bir yerine adını, unvanını veya varsa amblemini ayrıca 6 puntodan küçük olmamak üzere yıl kodu, il kodu, yayımcı kodu, yayın numarası olmak üzere basmak zorundadırlar. (Ek 1, Örnek C)

SES TAŞIYICISI HER TÜRLÜ KOMPACT-DİSK VE BENZERLERİNDE İŞARETLEME

MADDE 7 - Fikir ve sanat eserlerini ses tekrarına yarayan plak, ses kaseti, kompaktdisk ve benzeri taşıyıcıları ile yayımlamak üzere üreten ve ithal eden veya ithal ederek çoğaltan gerçek ve tüzel kişiler;

a) Ad, unvan ve amblemini plak, ses kasetleri, CD ve benzerlerinin her iki yüzü üzerinde <ı>yer alan etiket üzerine basmak,

b) Yıl kodu, il kodu, yayımcı kodu ve yayın numarasını 6 puntodan küçük olmamak üzere, numaraları "nokta" işaretiyle ayırmak suretiyle, tek satır halinde plak ve kaset, CD ve benzeri nüshaların her iki yüzündeki etiketlerin üzerine basmak,

c) Kültür Bakanlığı'nca hazırlanan ve plak, ses kaseti, kompaktdisk ve benzeri için çoğaltılacak sayı kadar alınan bandroller, bu materyallerin uygun bir yerine dış ambalajdan görünecek bir şekilde yapıştırmak, zorundadırlar.

SİNEMA FİMLERİNDE, VIDEO KASETLERİ, GÖRÜNTÜ TAŞIYAN DİSK VE DİSKETLERDE VE BENZERLERİNDE İŞARETLEME

MADDE 8 - Sinema filmlerinde, video kasetlerinde, görüntü taşıyan disk ve disketlerde işaretleme aşağıdaki biçimde yapılır.

a) Sinema filmleri ve video eserlerini üreten veya ithal eden gerçek ve tüzel kişiler hazırladıkları etiketler üzerine ad, unvan ve amblemleri ile 6 puntodan küçük olmamak üzere yıl kodu, il kodu, yayımcı kodu ile rumuzu ve yayın numarasını bir satır halinde basmak zorundadırlar. Bu etiketler sinema filmlerinde bir film kutusuna yapıştırılır. Ayrıca, film ve video eserlerini üreten veya ithal edenin adı, unvanı ve amblemi ile bu numaralar bütün nüshaların jeneriklerinde de aynı biçimde yer alır.

b) Sinema filmleri, video kasetler için çoğaltılan sayı kadar Kültür Bakanlığı'nca bastırılan bandrollerden alınarak film kutusu üzerine; video kasetlerde, kasetin sırt tarafının üst kısmına daha önce bandrol için ayrılan yere; disk ve disket üzerindeki uygun bir yere dış ambalajlardan görünecek bir biçimde yapıştırılır.

c) Sinema filmleri ve video kasetlerde; üretici veya ithalatçı rumuzu ve kodunun, (Ek 1. Örnek D) 'de belirtilen biçimde jeneriğin ve filmin sonunda yer alması zorunludur. İsteyen yapımcılar, film karelerinin sağ alt köşesinde onbir dakikalık aralıklarla üç saniye süreyle veya sürekli görülebilecek şekilde de gösterebilirler.

UMUMİ MAHALLERDE KULLANIM

MADDE 9 - (Mülga: R.G.: 8/11/2001-24577)

GÜZEL SANAT ESERLERİNİN İŞARETLENMESİ

MADDE 10 - Her çeşit malzeme ve teknikle yapılan güzel sanat eserleri, yağlıboya ve suluboya tablolar, her türlü resimler, desenler, pasteller, gravürler, güzel yazılar ve tezhipler, kazıma, oyma, kakma ya da benzeri usullerle maden, taş, ağaç ya da diğer maddelerle çizilen ya da tespit edilen eserler, kaligrafi, serigrafı, heykeller, kabartmalar ve oymalar, el işleri ve küçük sanat eserleri, minyatürler ve süsleme sanatı ürünleri ile tekstil, moda tasarımları, fotografik eserler ve slaytlar, grafik eserler, karikatür eserleri, röprodüksiyonlar ve her tür işlemlerde işaretleme;

a) Güzel sanat eserlerini çoğaltan, röprodüksiyon ve kartpostalları yapan gerçek ve tüzel kişilerle kamu kurum ve kuruluşları, kartpostallarda bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen işaret ve numaraları aynı

maddedeki esaslar çerçevesinde her kartpostal için kullanır. Bu işaret ve numaralar 20x30 cm. boyutlarındaki çoğaltmalarda arka sol alt köşesine bir satır halinde basılır.

b) Güzel sanat eserlerinin röprodüksiyonlarının 20x30 cm. boyutlarından büyük olanlarında, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen işaret ve numaralar aynı maddedeki esaslar çerçevesinde her çoğaltımın ön yüzü sağ alt köşesine basılacaktır.

BİLGİSAYAR PROGRAMLARINDA İŞARETLEME

MADDE 11 - İşaretleme kapsamında öngörülen bilgiler, o bilgisayar programının dağıtımına sunma şekline bağlı olarak, geleneksel yollar ile fiziksel bir taşıyıcı ortamda dağıtımına sunulmuş ise taşıyıcı ortamın üzerinde disk-disket, CD-ROM, Tape ve benzerlerine paralel olarak bilgisayar programının derlenmiş kodu içinde yer almalı ve bu program ilk çalıştırıldığında bilgisayar görüntü biriminde yani monitörde görüntülenecek şekilde programın derlenmiş koduna yerleştirilmelidir. Eğer bilgisayar programı geleneksel yolların dışında, fiziksel olarak taşıyıcı bir ortam dışında dağıtımına sunulanlar tarafından yayma hakkı kullanılarak dağıtımına sunulmuş ise işaretleme sadece bu bilgilerin programın derlenmiş kodu içine yerleştirilmeli ve program ilk yüklendiğinde görüntülenmelidir.

İşaretleme aşağıdaki bilgileri içerir. İşaretlemede standart bir biçim zorunluluğu yoktur.

İşaretleme yükümlülüğü sadece Türkiye'de üretilen ve çoğaltılan bilgisayar programları için geçerlidir.

Bu işaretler;

Ad, unvan ve amblem: bilgisayar programını üreten ve çoğaltarak kullanıma sunan yani kullanım lisansı veren veya başka türlü ticaret mevkiine koymak sureti ile son kullanıcıya arz edecek gerçek ve tüzel kişilerin adı, unvanı ve varsa amblemi,

Yıl kodu: bilgisayar programının veya son sürümünün piyasaya sunulduğu yılın son iki rakamı,

Sürüm yani versiyon, release numarası: bilgisayar programlarının sürüm numarası, şeklindedir.

Üretici kuruluş, ürünle birlikte lisans anlaşması ve/veya özel sözleşme veriyorsa, yukarıda belirtilen işaretlemede kullanılan bilgiler, anılan lisans anlaşması ve/veya özel sözleşmede bulundurulmalıdır.

HOLOGRAFİK ÖZELLİKLİ GÜVENLİK ETİKETİ KULLANIMI

MADDE 12 - (Mülga:R.G. 08.11.2001-24577)

İŞARETLENMEMİŞ ESERLER HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

MADDE 13 - Bu Yönetmeliğin hükümleri uyarınca işareetlenmemiş, bandrolsüz, sıra ve seri numarasız fikir ve sanat eserlerini çoğaltan, dağıtan, satan veya her ne surette olursa olsun başkalarının istifadesine sunanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve 3257 sayılı Sinema, video ve Müzik Eserleri Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

İŞARETLENMEMİŞ ESERLER İÇİN TALEP EDİLEBİLECEK HAKLAR

MADDE 14 - İşaret, bandrol, sıra ve seri numarası bulunmayan eserler için, eser sahibi veya yetkili kıldığı hallerde meslek birliği 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre mali ve manevi hakları talep edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN MEVZUAT

MADDE 15 - 04.09.1986 tarihli ve 19211 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Fikir ve Sanat Eserlerinin İşareetlenmesi Hakkında Yönetmelik" ve değişiklikleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren yürürlükten kalkar.

EK MADDE 1 - (Değişik: R.G.:10.03.1998-23282) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesiyle getirilen süreli olmayan yayınlarda bandrol kullanımını uygulaması 01.07.1998 tarihinde başlar.

GEÇİCİ MADDE 1 - (Ek: R.G.30.06.1998-23389) Süreli olmayan yayınlarda güvenlik hologramı.kullanımı, 31.03.1999 tarihine kadar eser sahibi, hak sahibi veya çoğaltım hakkına sahip yayımevinin isteğine bağlı olarak uygulanır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 16 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde girer.

YÜRÜTME

MADDE 17 - Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür Bakanı yürütür.

EK 1

Örnek A: 1995 yılı için 95

Örnek B: Faaliyetini Ankara'dan yönetiyorsa 06

Örnek C: "A Yayınevi ve X kişi, kurum veya kuruluş 1997 yılı içinde Ankara'da "B" adlı kitaptan 5.000 adet yayınlasın; kitabın dört sayfadan oluşan kapağının uygun bir yerine, yayımlayanın adı, ünvanı, varsa amblemi yer alır. Kapağın iç sayfalarının uygun bir yerine konulacak numaralar;

a) Yıl kodu: 97

b) İl kodu: 06

c) Yayımcı kodu: 0001 Bakanlıktan yayımcının aldığı numaradır. Bütün yayımladığı eserlerde bu kodu kullanacaktır.

d) Yayımcı rumuzu: "Y"

e) Yayın numarası: 1 ilk yayın ise

Yukarıdaki örneklere göre; rumuz ve numaralar aşağıdaki gibi yer alır. 97.06.Y.0001.1

Örnek D: ÜRETİCİ RUMUZU: Ü YAPIMCI KODU: 004 Ü.004

İTHALATÇI RUMUZU: İ YAPIMCI KODU: 004 İ.004